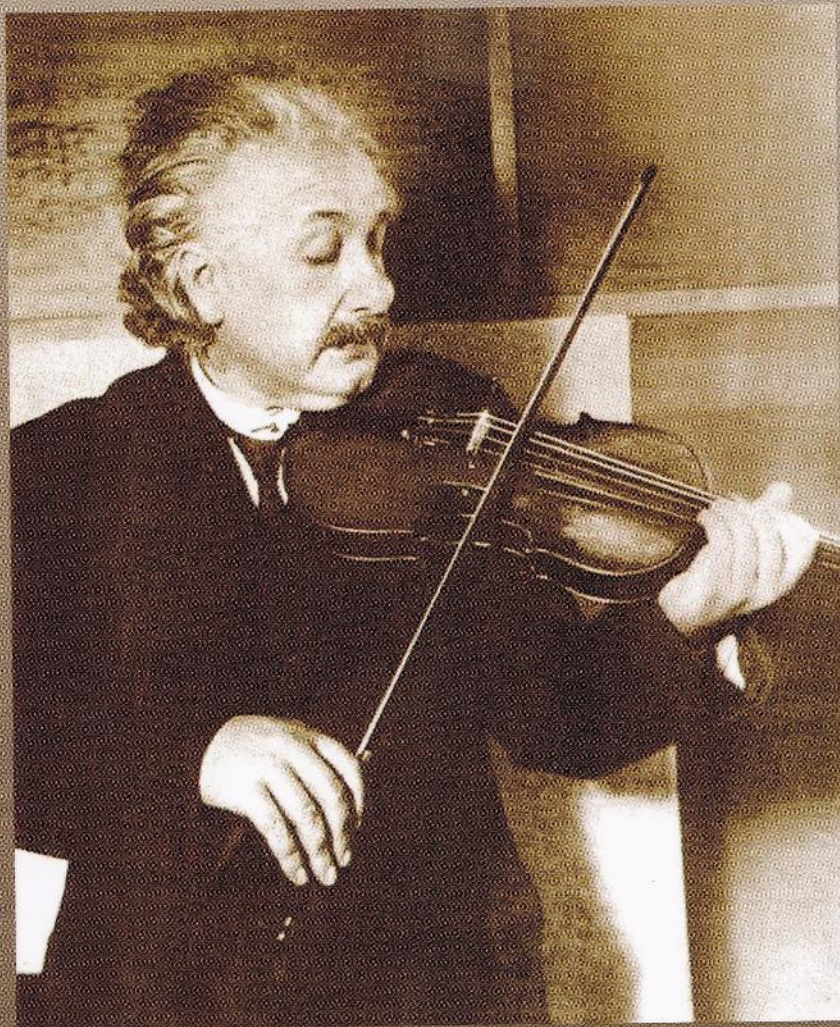

آشنایی با مبانی موسیقی

مؤلف: رامتین اسکروچی

سرشناسه	: اسکروچی، رامتین، ۱۳۵۲ -
عنوان و نام پدیدآور	: آشنایی با مبانی موسیقی/ تالیف رامتین اسکروچی.
مشخصات نشر	: کرج: نوای فرهنگ و هنر، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری	: ۹۱ ص.: مصور، پارتیسیون؛ ۲۹×۲۲ س.م.
شابک	: 978-600-981508-1
وضعیت فهرست نویسی	: فیپا
موضوع	: موسیقی -- آموزش
موضوع	: Music -- Instruction and study
موضوع	: نت موسیقی
موضوع	: Musical notation
رده بندی کنگره	: MT۱
رده بندی دیویی	: ۷۸۰/۷
شماره کتابشناسی ملی	: ۷۳۲۶۳۹۴

وزارت فرهنگ و هنر
انتشارات نوای فرهنگ و هنر

نام کتاب: آشنایی با مبانی موسیقی	
مولف: رامتین اسکروچی	
چاپ: اول	
شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه	
تایپوگرافی و صفحه‌آرایی: فریبا محمدی اشلقی	
لیتوگرافی: باران	
چاپ: پژمان	
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۸۱۵۰-۸-۱	ISBN : 978-600-98150-8-1

نشانی: کرج، بلوار طالقانی شمالی، ۲۰۰ متر مانده به پل آزادگان، روبروی خیابان شهید مدنی، ساختمان ۱۱۰، طبقه دوم

تلفن: ۰۲۶-۳۲۲۴۲۲۵۷

فهرست مطالب

شماره صفحه

فصل اول : انتخاب ساز

۲	سازهای زهی
۱۲	سازهای بادی
۱۴	سازهای کوبه‌ای

فصل دوم : مفاهیم مقدماتی موسیقی

۱۹	ریتم و ضرب
۲۰	وزن و میزان
۲۱	اصوات موسیقی و خطوط حامل
۲۳	کلید

فصل سوم : علامت‌ها و اصطلاحات اولیه موسیقی

۳۳	فواصل و علامت‌های تغییردهنده
۳۴	علامت‌های تکرار و پایان
۳۵	علامت‌های اتحاد ، اتصال ، انقطاع
۳۶	اصطلاحات مربوط به سرعت و شدت و ضعف صدا
۳۸	برخی اصطلاحات موسیقی کلاسیک
۴۰	برخی اصطلاحات موسیقی ایرانی

فصل چهارم : بررسی برخی از متداول‌ترین سازها

۴۹	پیانو
۵۵	ویولن
۵۹	گیتار
۶۳	سنتور
۶۶	سه تار

انتخاب ساز

بطور کلی هنگام انتخاب ساز برای یک هنرجوی مقدماتی عوامل و ملاحظات در نظر گرفته می‌شود که یکی از این عوامل **علاقه شخصی** هنرجو به یک ساز مشخص است. عامل دیگری که باید مورد توجه قرار گیرد **اهداف شخصی** فراگیرنده است. مثلاً هدف ادامه تحصیلات در رشته موسیقی یا هدف از یادگیری موسیقی شرکت در کار گروهی و اهداف دیگری است که در این شرایط ساز انتخابی باید در راستای رسیدن به این اهداف باشد.

نوع موسیقی شنیداری مثلاً علاقه به سبک موسیقی سنتی ایرانی یا موسیقی کلاسیک یا انواع موسیقی پاپ، راک، جز و دیگر سبک‌های موسیقی یکی از مهم‌ترین عوامل در انتخاب ساز است.

انتخاب نوع ساز متناسب با علاقه به سبک موسیقی شنیداری می‌تواند پشتکار و خلاقیت در فراگیری هنرجو را تضمین کند. در بعضی موارد در نظر گرفتن **شرایط فیزیکی و توانایی‌هایی خاص** فراگیرنده مرتبط با نوازندگی یک ساز می‌تواند مسیر فراگیری را بسیار سهل‌تر نماید.

از کنار هم قرار دادن این عوامل و مشاوره آموزشی، ساز مناسب برای یک هنرجو را می‌توان تعیین کرد ولی گاهی این عوامل با یکدیگر تناقض دارند. در این صورت براساس شرایط قرارگیری فرد در گروه‌های اجتماعی می‌توان تشخیص داد که این عوامل تا چه میزان در انتخاب ساز موثر و پراهمیت است یا به عبارت دیگر بسته به شرایط متفاوت ممکن است این عوامل در انتخاب ساز پراهمیت یا کم‌اهمیت جلوه کند.

از شرایط قرارگیری افراد در گروه‌های اجتماعی می‌توان به **گروه‌های سنی، گروه‌های شغلی، گروه‌های جنسی، شرایط اقتصادی، تعلقات مذهبی** را می‌توان نام برد. بطور مثال بعضی از گروه‌های شغلی وقت بسیار کمی برای تمرین موسیقی دارند و ساز انتخابی باید مناسب با این وقت تمرینی اندک باشد.

گاهی در بررسی علاقه شخصی اطفال و کودکان به یک ساز مشخص، می‌توان دریافت غالباً این تمایل براساس تقلید لحظه‌ای کودک از محیط اطراف نشأت گرفته که بسیار ناپایدار و متغیر است. در صورتیکه علاقه شخصی یک فرد میانسال براساس یک حس نوستالژیک قوی و پایدار است، بطوریکه در بعضی افراد میانسال با شنیدن صدای یک ساز حسی غریب و منقلب کننده از گذشته‌ای دور پدیدار می‌شود. بنابراین تلاش جهت تغییر علاقه شخصی این گروه از افراد بسیار مشکل و یا حتی امکان‌ناپذیر است.

یک مشاور آموزشی براساس این اطلاعات و میزان اهمیت آنها می‌تواند بهترین و مناسب‌ترین ساز را برای داوطلب فراگیری موسیقی بطور قطعی انتخاب کند.

سازشناسی مقدماتی

در این فصل به دسته‌بندی و معرفی برخی از متداول‌ترین سازها می‌پردازیم ، بدیهی است مجال معرفی کلیه سازها در یک کتاب مقدماتی میسر نیست و علاقه‌مندان می‌توانند به کتاب‌های سازشناسی مراجعه کنند.

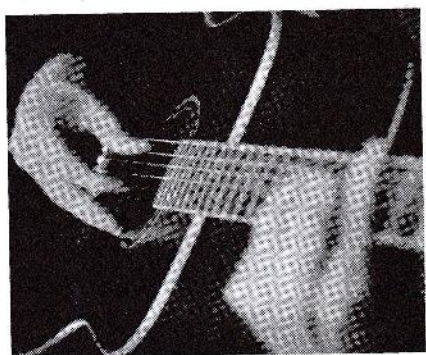
تقسیم‌بندی‌های متفاوتی برای سازها وجود دارد. اما ساده‌ترین دسته‌بندی که بتواند سازهای موسیقی ایرانی و جهانی را در کنار هم بیان کند به شکل زیر می‌باشد.

۱) سازهای زهی

عامل تولید صوت در آن‌ها بوسیله ارتعاش سیم (زه) صورت می‌پذیرد.

سازهای زهی زخمه‌ای

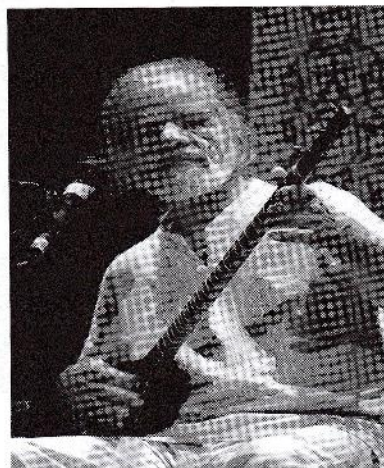
ارتعاش سیم بوسیله کشیدن و رها کردن سیم از طریق انگشتان دست و یا وسیله‌ای به نام مضراب انجام می‌شود. مانند گیتار ، تار و سه‌تار

سه تار

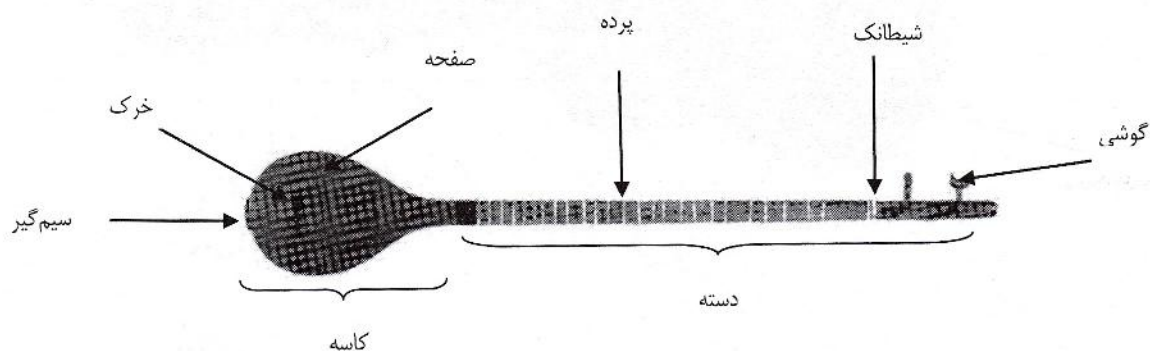
احمد عبادی (۱۳۷۱-۱۲۸۵)

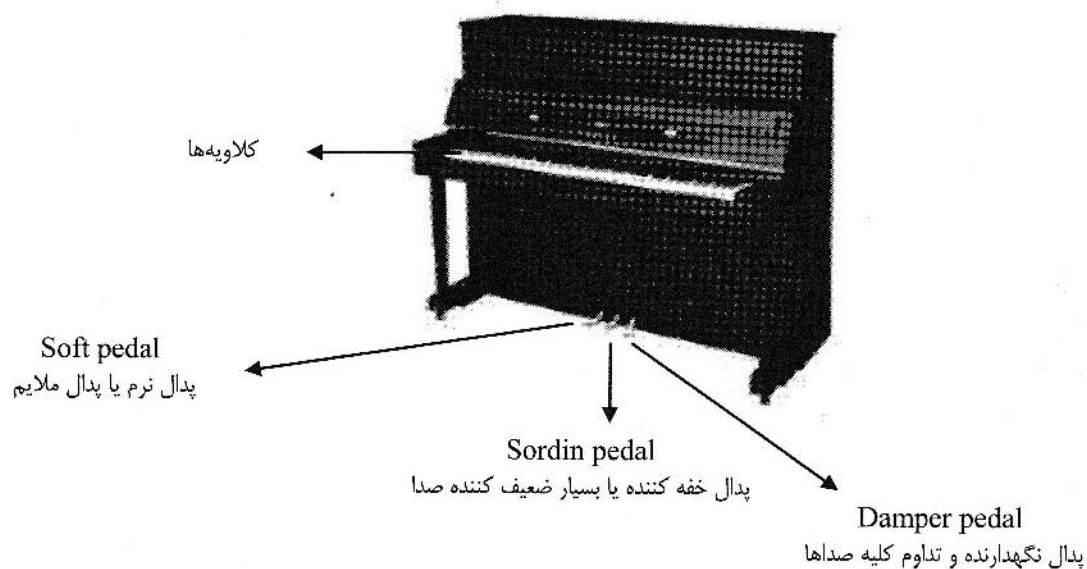
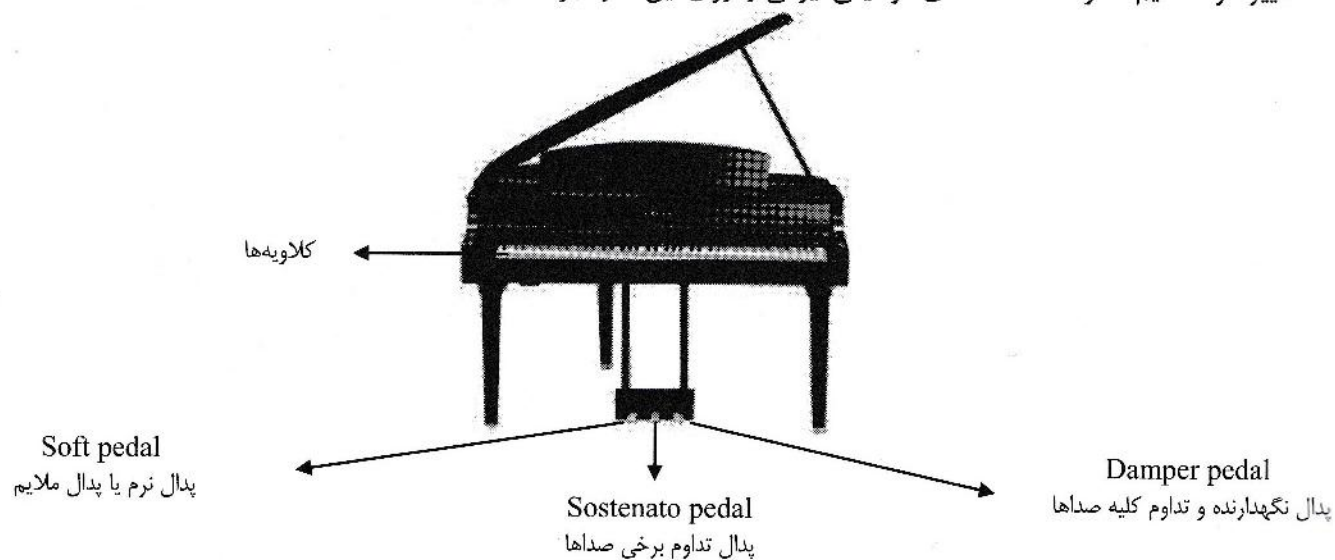
جلال ذوالفنون (۱۳۹۰-۱۳۱۶)

یکی از کهن‌ترین سازهای ایرانی که تا قرن گذشته دارای سه سیم بوده و در یک قرن پیش توسط یکی از عارفان بزرگ ایران "مشتاق علیشاه" یک سیم به آن اضافه شد و از آن تاریخ به بعد سه تار چهار سیمه متداول گردید.

از نظر ساخت به دو نوع چند تکه و یک تکه (کاسه‌ای تراشیده) ساخته می‌شود. برای ساختن سه تار بیشتر از الگوهای اساتید قدیم مانند "حاج طاهر"، "عشقی" یا "سید جلال" استفاده می‌شود. سه تار سازی با صدای ظریف و زیبا که در قدیم ساز درویش و مجالس انس و خانقاه‌ها بود اما امروزه مورد توجه بسیاری از دوستداران موسیقی ایرانی است. برخی معتقدند که بهترین ساز برای بیان حزن در موسیقی ایرانی ساز سه تار است. اساتید برجسته سه تار بسیارند و می‌توان از احمد عبادی، یوسف فروتن، نورعلی برومند و جلال ذوالفنون را نام برد.

آهنگسازان بزرگ پیانو بسیارند ولی می‌توان به لودویگ ون بتهون، آمادئوس موتسارت، فردریک شوپن و فرانس لیست اشاره کرد که همگی از بزرگ‌ترین آهنگسازان جهان به‌شمار می‌روند. در ایران نوازندگانی چون مرتضی محجوبی و جواد معروفی با تغییر کوک سیم‌ها توانستند نغمه‌های موسیقی ایرانی را روی این ساز اجرا کنند.

Introduction to Music Basics

Ramtin Skrouchi

درباره مولف

رامتین اسکروچی

آموزش موسیقی را همزمان با فراگیری پیانو و آهنگسازی آغاز نمود و پس از ورود به اولین دوره کارشناسی نوازندگی موسیقی جهانی، دانشکده موسیقی دانشگاه هنر، گرایش نوازندگی پیانو و در محضر اساتیدی چون شریف لطفی، حسین دهلوی، فریدون ناصحی، دکتر داریوش صفوت، سیاوش بیضایی و ... تعلیم دیدند و سپس در رشته آهنگسازی در مقطع کارشناسی ارشد با رتبه ۲ وارد دانشکده هنرهای زیبا دانشگاه تهران شدند و در محضر اساتیدی مانند دکتر شاهین فرهت، دکتر آذین موحّد، دکتر هومان اسدی، علیرضا مشایخی، کیاوش صاحب نسق و ... تعلیم دیدند و با ارائه یک قطعه چهار موومانی برای ارکستر سمفونیک با نمره ۲۰ که جزو پایان نامه های برتر دانشکده هنرهای زیبا دانشگاه تهران می باشد به اتمام رساندند.

ایشان علاوه بر سابقه تدریس در مراکز آموزشی مختلف بنیان گذار مرکز موسیقی و انتشارات فرهنگ و هنر نیز می باشند. از جمله آثار ایشان آلبوم موسیقی تنها ماندگار و کتاب های تئوری مقدماتی موسیقی، شناخت و اجرای گام، آریز و اکورد برای پیانو، آشنایی با مبانی موسیقی، ریتم خوانی، سرآغاز و سرانجام و ریشه شناسی کاربردی می باشد.

